

Vorig jaar was ons budget € 160.000 met Roundup, nu al 430.000 euro voor zelfde beeld

Inzetten azijnzuur arbeidsintensiever, maar goed alternatief voor Roundup

De gemeente Enschede heeft sinds januari van dit jaar het gebruik van glyfosaat aan de wilgen gehangen. Hiervoor in de plaats wordt nu azijnzuur gebruikt voor onkruidbestrijding op verharding, in combinatie met hete lucht en branden. 'Of dit ook werkelijk beter is voor het milieu, zal de tijd moeten uitwijzen', meent Johnny Pieterse, hoofd uitvoerder Onderhoud van de gemeente Enschede.

Auteur: Sylvia de Witt

Het gebruik van glyfosaat, de werkzame stof van het middel Roundup, is in Nederland wettelijk nog toegelaten tot november 2015. In ons buurland Duitsland is de verkoop van glyfosaat bevattende producten aan particulieren inmiddels al verboden. In Denemarken is dat al sinds 2003 het geval, nadat boeren vaststelden dat hun koeien na blootstelling aan glyfosaat moeilijk of niet meer drachtig werden. Uit de uitspraak in een rechtszaak in Denemarken zou blijken dat het middel zelfs abortus kan opwekken. 'Reststoffen van glyfosaat zijn terug te vinden in het oppervlaktewater', vertelt Johnny Pieterse, hoofdvoerder Onderhoud Enschede, die centraal voor de hele stad verantwoordelijk is voor de onkruidbestrijding op verhardingen. 'De stof is lastig uit het water te halen en dat is ook nog eens behoorlijk prijzig.' Het middel mag dus vanaf november 2015 landelijk niet meer worden ingezet, maar Enschede heeft zichzelf dit verbod nu al opgelegd. Pieterse: 'Vorig jaar diende GroenLinks in Enschede een motie in om vanaf 1 januari 2014 het onkruid op verhardingen in openbare ruimten niet meer op chemische wijze te bestrijden. Deze motie is aangenomen, dus vanaf deze datum is het hier binnen de gemeente verboden om het middel te gebruiken.'

Nu vijf keer rond in plaats van twee keer

In 2013 is er in drie wijken een test uitgevoerd met Cito Global, een natuurlijk, niet-selectief onkruid- en mossenbestrijdingsmiddel voor professioneel gebruik op permanent onbeteeld terrein. 'Samen met onze aannemer hebben we vorig jaar een pilotproject gedraaid om te kijken wat het effect was en of je door dit middel eveneens kan voldoen aan de beeldkwaliteit.' Voor heel Enschede geldt de beeldkwaliteit Basis, ofwel B, behalve voor het echte winkelhart: daar geldt een A-kwaliteit en mag het onkruid niet hoger zijn dan vijf centimeter. In de omliggende wijken geldt een B-kwaliteit; dan mag het onkruid tot vijftien centimeter hoog zijn en een bedekkingsgraad hebben van maximaal 4%. Doorgaans begint een aannemer in week 14 of 15 met de onkruidbestrijding en tot het eind van het jaar moet de beeldkwaliteit gehandhaafd worden. Pieterse: 'Vorig voorjaar hoefden we natuurlijk weinig te doen, omdat het seizoen zo laat begon door de aanhoudende kou, waardoor er weinig groeide. Maar toen het eenmaal begon te groeien, was het rond de bouwvak wel even kritisch: halen we de kwaliteitsnorm of niet? Toen hebben we wel even wat meer moeten spuiten.'

In de visie van Vos Capelle staat: 'Vos Capelle zal innovatie omarmen en waar mogelijk stimuleren. Duurzaamheid is hierbij van belang, waarbij de belasting van het milieu wordt teruggedrongen.' Het product CITO Global past prima in deze visie. CITO Global is een van de weinige nog toegestane middelen. Het voldoet aan de strenge milieueisen die in Nederland gelden. Het is geschikt voor alle verharde ondergronden en werkt snel en effectief. Na één behandeling verwelken de bladeren en sterft het onkruid af. Vaak is slechts eenmalig herbehandeling nodig. Eenjarig onkruid heeft meestal zelfs helemaal geen herbehandeling nodig; dat sterft na één behandeling al volledig af. Het effect van een behandeling is langdurig. Ook mossen en algen op standbeelden, grafzerken en daken kunnen met dit middel aangepakt worden.

Johan Aalderink
Adviseur Openbaar Groen, Sportvelden en Golfbanen

De hoofdvoerder Onderhoud merkt wel een groot verschil tussen het werken met glyfosaat of met Cito Global. 'Met glyfosaat kun je het met twee rondes af, dat gaat prima. Maar met Cito Global en andere alternatieve methoden, die we ook gebruiken, moet je vijf keer rond. Het inzetten van deze methoden is dus veel arbeidsintensiever en de verhouding Cito die je spuit is ook hoger. Normaliter gebruikten we met glyfosaat een 2%-oplossing of iets minder. Hiermee gebruik je rond de 30%. Spuiten met Cito Global is dus veel duurder, omdat je er veel meer van gebruikt. Cito kost per liter tussen de zes en zeven euro per liter. Round Up Evolution ligt tussen de 30 en 35 euro per liter. Het verbruik Round Up Evolution lag op 500 liter per

Heteluchtmethode

Met een grote brander wordt lucht verwarmd tot maximaal 400-500 graden, zodat de onkruidplant als het ware wordt gekookt. Hierdoor breekt de celspanning en verdroogt de plant. Ook wordt een stukje wortel van de plant meegenomen. Voegen van bestrating worden niet aangetast, zoals wel het geval is bij de borstelmethode.

Branden

Met een soort vlammenwerper wordt de plant verbrand, zodat hij carboniseert. Bij deze methode is er wel weer sneller hergroei dan bij de heteluchtmethode, omdat de wortels niet bestreden worden. Een onkruidbrander verbruikt gas en er bestaat brandgevaar als het onkruid niet alleen verwarmd wordt om het te doden, maar ook echt verbrand wordt.

Heetwatermethode

De heetwatermethode maakt gebruik van 100% gefilterd water, bijvoorbeeld uit sloten en vijvers. Dit water wordt verwarmd en met een temperatuur van ongeveer 98 °C onder hoge druk gericht op het onkruid gespoten. In tegenstelling tot de hitte van de gasbrander, dringt het hete water wel door tot in de wortel. Deze wordt aangetast en verliest aan groeikracht, met als resultaat minder onkruid tussen de tegels, ook op langere termijn. Deze methode is makkelijk voor grote oppervlakten.

Borstelen

Als er sprake is van dikke lagen onkruid met polvorming, wordt de borstelmaschine ingezet. Polvorming is niet op andere manieren te bestrijden; die raak je dus niet kwijt met spuiten. Je moet zorgen dat je de bestrating schoon hebt. Daarna kun je er pas weer met een alternatieve methode op. Een grote staalborstel op ronde schijven poetst al het onkruid weg. Nadeel is de verontreiniging met staalfijnstof en zware verbranding van diesel.

jaar voor heel Enschede, kosten: 15.000 euro. Als we alleen Cito of Ultima gebruiken, schatten we het verbruik op 50.000 liter, dit zou dan 300.000 euro kosten voor 4,2 miljoen m² elementverharding.'

Dodelijk voor bijen en hommels

En of het ook werkelijk beter is voor het milieu moet nog blijken, volgens Pieterse. 'Er wordt vanuit gegaan, dat het een natuurproduct is en dat er geen schadelijke stoffen achterblijven in het milieu. Gezien het wettelijke gebruiksvoorschrift en de R en S zinnen zitten er nogal wat beperkingen en risico's aan het gebruik van dit middel. Je mag het sowieso niet spuiten op bloeiende gewassen en onkruiden, zoals paardenbloemen of madeliefjes, omdat het dodelijk is voor de bijen en hommels. Wij moeten de machinist dan ook goed instrueren dat om daar rekening mee te houden. Cito Global wordt bij ons veel toegepast in combinatie met hete lucht of onkruidbranders. Is er veel handwerk door obstakels, dan wordt er gespoten met Cito Global of Ultima, en op grote oppervlakten waar meters kunnen worden gemaakt, zetten wij onkruidbranders of de heteluchtmethode in.'

Roundup goedkoopst en meest effectief

Pieterse: 'Als die motie van GroenLinks er niet was geweest, waren we zo lang mogelijk doorgegaan met Roundup. Dat is de goedkoopste manier van onkruidbestrijding en in mijn ogen ook de effectiefste. Ons budget was vorig jaar 160.000 euro, inclusief de pilot met Cito Global. We zitten nu al op 430.000 euro om hetzelfde beeld te creëren. En we hebben 4,2 miljoen m² verharding die behandeld wordt tegen onkruid. Dan zit je rond de 10 cent. Met Roundup zat je op 6 cent per m².' Het meest effectief is en blijft het toepassen van een combinatie, vindt Pieterse. Er zijn planten die op Cito Global reageren en andere gaan dood door branders of hete lucht. 'Heermoes is een varenachtige plant die we hier in Twente roobol noemen. Deze soort is al miljoenen jaren oud. Roundup doet daar niks op, dus deze plant blijft altijd staan. Met hete lucht kun je wel het bovengrondse deel verbranden, maar hij komt steeds terug. Nu proberen we met Cito Global wat het effect is op deze plant. Ultima mag trouwens maar twee keer per jaar worden toegepast, Cito zes keer per jaar.'

Preventief vegen

Eén ding is extreem belangrijk bij onkruidbestrijding, meent Pieterse en dat is het machinaal

'Waven' is veruit de goedkoopste oplossing per m² van de niet-chemische technieken. Mogelijk lijkt de aanschaf duurder, maar op basis van de afschrijving is het de voordeligste exploitatiemethode. In de toekomst zullen de heetwatertechnieken eenzelfde prijs hebben als de andere technieken door verdere doorontwikkeling van het Wave-product. Tevens is het de vraag of spuiten bij een ex-ante- en ex-post-kostprijsonderzoek echt goedkoper is. In het artikel wordt reeds gesproken over 6 cent per m², en kijk maar hoe vaak Cito gedaan moet worden en tegen welke kosten. Vergelijkt men wel appels met appels?

Huub Hiddema
Sales & Operations Manager Nederland
Wave Weed Control

vegen. Zes tot zeven rondes per jaar worden er in Enschede geveegd. 'Dit is pure preventie. Je haalt hiermee de voedingsbodem van planten weg en ook stress je de planten, waardoor ze gevoeliger worden voor bestrijdingsmiddelen', besluit Pieterse.

Stuur of twitter dit artikel door!
Scan of ga naar:

www.stad-en-groen.nl/artikel.asp?id=41-4533